„Jeg gav Saltet — Videts ætsende, rensende Salt."

Saaledes vil de møde frem, én efter én, Kvindesagens udvalgte, de, som aldrig satte Personen over Sagen, og med oprejst Pande vil de aflægge deres Bekendelse. Og ud af Rækken vil der ogsaa træde en gammel Kvinde med hvide Haar, men med den Ild i Øjet, som aldrig slukkes før i Døden, og hun vil svare: „Jeg gav det bedste, jeg havde at give, jeg gav Glæden — min egen Frigørelses Glæde." Og den Slægt, som da sidder tildoms, vil bøje sig i Anerkendelse af denne gamle Kvinde og hendes Gave, og den vil sige: „Sandelig, den, som gav Glæden, staar ikke tilbage for nogen anden Giver. Glæden er for Menneskene, hvad Solen er for Spirene under Mulde."

— Den Gang *Jutta Bojsen Møller* paa Fællesmødet i København 1894 første Gang traadte frem for Dansk Kvindesamfunds Medlemmer og blev løftet op paa Formandens Plads med det samme, da brød Solen gennem det Skydække, som havde skjult Kvindesagen for de mange udenfor de indviedes snævre Kreds, da faldt der Lys over dens Veje, og Folk begyndte at forstaa, at det var ikke lutter Splid og Kedsommelighed, der ventede den, som meldte sig til Banebrydernes lille Hær. Egentlig havde Formandspladsen været tiltænkt *Elisabeth Hostrup*, den Gang *Kirstine Frederiksen* paa Grund af Sygdom maatte trække sig tilbage, men hun foreslog i sit Sted sin gode Ven, Jutta Bojsen Møller.

Den Opgave, som ventede den nye Formand, var at erobre Landet for Kvindebevægelsen. Det var kun to Aar siden, at Dansk Kvindesamfund havde organiseret sig som et Landsforbund, og det gjaldt nu om at lægge Bevægelsens Tyngdepunkt fra København ud i Landet. Ingen kunde synes bedre egnet dertil end en Kvinde med saa megen Rod i Højskolebevægelsen som Højskolemoderen i Sorø, *Budstikke-Bojsens* Datter, Venstrepolitikerne *Frode* og *Peter Bojsens* Søster. Jutta Bojsen Møller gik da ogsaa uden Betænkelighed løs paa sin Opgave. I samme Øjeblik hun traadte i Forhold til Kvindesagen, stod den indridset i hendes Hjærte ligesom Ordet *Calais* i hin engelske Dronnings, og hun tilhørte den for Resten af sit Liv. Det var vist ikke langt fra, at hun saa en Slags Skæbnens Fingerpeg i, at det var hende, som paa dette kritiske Tidspunkt blev stillet paa Dansk Kvindesamfunds Førerplads; hun havde jo det bag sig, som ingen af de andre indenfor Kvindebevægelsen dengang havde, hun havde, som hun selv har sagt med et Citat af den tyske Feltherre Moltke: „Bajonetter i Ryggen," — og med Bajonetterne mente hun Højskolebevægelsen. Hvor kunde hun tænke sig, at disse „Bajonetter" vilde svigte hende, at den danske Højskole, som saa gæstfrit havde aabnet sine Døre for Landets kvindelige Ungdom, vilde forholde sig passiv overfor den Bevægelse, som vilde drage Junigrundlovens Konsekvenser ogsaa for Kvindernes Vedkommende. Og dog maatte hun opleve dette, og det har sikkert ikke været hendes Livs mindste Skuffelse. Andre vilde maaske have følt Bitterhed mod Højskolen herover, men intet ligger Jutta Bojsen Møllers lyse Sind fjernere end at ruge over en bristet Forventning. — *„Om end et Haab eller to blev brudt — blinker et nyt i Dit Øje, — straks det faar Glans af det Høje."* Disse Ord af Bjørnson har hun mere end én Gang trøstet sig selv og andre med; de har sikkert ogsaa lydt i hendes Øre den Gang.

Genvejen til Maalet over Højskolen var altsaa spærret. Vejen blev længere, end hun straks havde tænkt sig, men hun gik den uden Knurren, hvad enten den gik ud til Agitationsmøderne rundt i Landet eller til Ministerværelserne og de lovgivende Forsamlinger. Altid førte hun slagfærdig Kvindernes Sag, hvad enten hun talte til de lydhøre eller til dem, som ikke vilde høre, og den Varme, som fra hendes Hjærte forplantede sig til hendes Ord, smeltede Isen om mange Hjærter og vandt dem for hendes Sag. Tidt udretter som bekendt de hjærevarme Ord mere end de bedste Argumenter. Og i de Tider gjaldt det først og fremmest om at overvinde den Kulde, som stod Kvindesagen i Møde fra det hele Land.

Den Dag Jutta Bojsen Møller ikke mere møder frem paa vort Fællesmøde og istemmer Morgensangen før Mødet aabnes. Den Dag, hun ikke mere træder ind i Salen, hvor Fællesstyrelsen er samlet til Forhandling og hilser med sit straalende Smil paa Medlemmerne ude fra Landet — den Dag, det lyder over Landet, at hun ikke mere er iblandt os, da vil det føles koldt og trist i Dansk Kvindesamfund, som naar en Sky gaar for Solen, og der vil blive underlig stille. Og mange, som ikke før har forstaaet, hvad hun betød, vil til den Tid forstaa det.

— Men vi vil ikke tænke paa den Dag, saa længe vi endnu har hende rask og livsglad iblandt os. Vi vil glæde os med hende over, at det blev hende forundt at se Danmarks gamle Junigrundlov lyst i Kuld og Køn, og ikke blot i Mandskøn, men ogsaa i Kvindekøn, og vi vil ønske for hende, at hun ogsaa maa opleve den Glæde at se den nye Grundlov træde i Kraft, at afgive sin Stemme som politisk Borger.

Ingen har fortjent det mere end hun, og bedre ved vi ikke at ønske herde paa hendes Højtidsdag.

Og saa sluttelig en Tak rettet til Dem selv personlig, vor gamle, kære Æresformand, en Tak fra det Blad, som De fra tidlig Tid har elsket og elsker med en Kærlighed,